

der er mindre Trang til det i det øvrige Land, hvor der i Reglen hersker en større Rapport mellem Forhørsdommeren og den Befolkning, som bor i hans Jurisdiktion, en mere virksom, personlig, gjensidig Kontrol, hvorfor Klagerne heller ikke ere saa store der, som i Kjøbenhavn med omliggende Birkter, hvor det er umuligt for de Paagjældende at kjende deres Folk, og hvor det derfor er umuligt at føre denne virksomme personlige Kontrol. Desuden tror jeg, at det er lettere at komme til en Omordning af vor Retsvidneinstitution udenfor Kjøbenhavn. Jeg har den Mening, at det ikke kunde være syndelig besværligt, om Byraadet f. Ex. hvert Aar affattede en Liste over Folk, der skulde fungere som Retsvidner en vis kort Tid, ganske uafhængige Folk, som maatte betragte dette som et borgerligt Ombud. Jeg vilde ikke nære Betæneligheder ved at paalægge Folk saadanne borgerlige Ombud. Jeg tror, at vi i det Hele taget her i Landet ere forvante med at blive fritagne for borgerlige Ombud. Jeg tror, at en virksom Deltagelse i det offentlige Liv og en virksom Indflydelse for Statsborgerne maa begrunde, at de paatage sig visse Hverv, som de til en forbausende Grad, forekommer det mig, hidtil ere fritagne for herhjemme. Jeg indrømmer, at Lovforslagets Afslut om Stenografer maa have enkelte Tilføielser. Da Forholdet jo er det, at Stenografernes Undladelse af at opfylde deres Embedspligt ikke falder ind under almindelig borgerlig Straffelov, vil det være nødvendigt at tilføie Ordet „forsættlig“, saa at det udtrykkelig angives, at det kun er forsættlig Undladelse af at optage, hvad der fremkommer i Forhørerne, som medfører den i § 5 første Stykke opstillede Straf. Iøvrigt har jeg foreslaet i § 5, at Justitsministeriet skal være bemyndiget til udenfor de nævnte Omraader, hvor Forholdene gjør det nødvendigt eller ønskeligt, at lade stenografisk Referat optage af de i denne Lov ommeldte Forhør, hvortil vel burde føies, at stenografisk Referat bliver at optage af enhver Kommissionsbehandling. Jeg anser, som sagt, denne Sag for at være saa vigtig, at jeg ikke synes, det vilde være rigtigt at at foretage Forandringer med de nu bestaaende Forhørsdommerembeder eller oprette ny, hvis man ikke i den paagjældende Lov fik indsat Bestemmelser om, at Tilstalte skulde værnes paa en bedre Maade, end hidtil er fket. Den store Retsreform, som der stadig henvises til, idet der siges, at det er Veien for os, der ville reformere Straffeprocessen herhjemme, bliver næppe gennemført i vor Levetid, og i den Tid, der gaar hen inden dens Gjennemførelse, kan der

ikke overmaade megen Skade og Fortræd. Hvorledes Rævnigeretten skal gennemføres, vil blive et meget brændende Spørgsmaal, naar Retsreformen kommer under Behandling; men jeg kan ikke indse, hvad der skulde være i Veien for at gaa over til Gjennemførelse af Anklageprincippet uden Rævninger. Jeg synes, det var et Forsøg værd, det var en Veie til at komme bort fra det nuværende System, hvis Mangler ere kjendte af Alle. Jeg tror ikke, der er Nogen, som vil benegte, at det nuværende System har saadanne Mangler, at det i høi Grad trænger til Reform. Jeg skal altsaa anbefale Thinget det Forslag, jeg her har tilladt mig at fremsætte, og jeg skal blot til Slutning tillade mig en Henstilling til den ærede Justitsminister. Hvilken Stilling den ærede Minister end vil indtage til dette Forslag, vil jeg spørge ham, om han vil gjøre, hvad han kan, ad administrativ Veie for at forhindre enkelte af de værste Misligheder ved det nuværende System, saa at han f. Ex. vil instruere om, at Skjældsord, Intimidering, Hensættelse i Skade og Prygl ikke maa anvendes. Den ærede Minister vil kunne gjøre Meget i den Henseende, og han vil ogsaa kunne gjøre Noget ved at tilveiebringe en større personlig Garanti i Henseende til Forhørsdommeren, idet han nemlig vel vil indrømme mig, at den nuværende Uddannelse af Forhørsdommere er usuldfkommen. Jeg vil, for ikke at blive misforstaaet, sige, at jeg i høi Grad paastømmer, at den nuværende høitærede Justitsminister mere end nogen anden tidligere Justitsminister netop har taget praktiske Foranstaltninger til Forhørsdommere, idet han har bestiftet navnlig Herredsfuldmægtige, tildels ogsaa Sagførere til Retsbetjente, altsaa Folk, som have været godt inde i Forholdene. Saalænge vi ikke have en bedre Uddannelse af vore Embedsmænd i praktisk Retning end den, vi nu have, kan det jo ikke undgaas, at Anciennitetshensyn ogsaa spille en stor Rolle, og jeg tror ikke, der kan være Tvivl om, at mange af de Dommere, som nu sidde i Dommerembeder, have faaet en ganske utilstrækkelig Uddannelse. Jeg kan ikke indse, at f. Ex. en Assistent eller Fuldmægtig i Kultusministeriet skulde have nogen Afgang eller Adkomst til at blive Forhørsdommer. Jeg skal hermed afvente yderligere Udtalelser om denne Sag.

Saltier: Det Foredrag, hvormed den ærede Forslagsstiller forelagde nærværende Forslag, var en Retapitulation af alle de Angreb, som paa forskjellig Maade ere fremkomne her i Salen mod Dommerstanden. Det synes virkelig, som om det var blevet